

בבית הדין הצבאי לערעורים

בפני :

אל"ם מאיה הלר - שופטת

בעניין :

ק/XXX סרן א' ב' ד' – המערערת (ע"י ב"כ, סרן נתנאל יעקב-חי)

נגד

התובע הצבאי הראשי – המשיב (ע"י ב"כ, סגן עומר שילון)

ערעור על פסק דין של בית הדין הצבאי לתעבורה במחוז שיפוטי המרכז שניתן בתיק מרכז (תעבורה) 19/18 (רס"ן שמואל מלמד – שופט) ביום 31.5.2018. הערעור (חומרת העונש) התקבל.

פסק-דין

רקע כללי

1. סרן א' ב' ד', המערערת, הורשעה על פי הודאתה בביצוע עבירה שעניינה נהיגה ברכב במצב השולל מהנהג את השליטה ברכב, לפי תקנה 26(4) לתקנות התעבורה, התשכ"א-1961 וסעיף 38(2) לפקודת התעבורה, התשכ"א-1961, בכך שביום 16.1.2018, בשעה 19:00, בעודה נוהגת ברכב הצבאי בכביש 6, נרדמה ופגעה עם חזית הרכב הצבאי בחלקו האחורי של רכב אזרחי. כתוצאה מהתאונה נגרם לרכב הצבאי נזק בסך של כ-8,000 ש"ח.
2. בית הדין קמא הנכבד גזר על המערערת שלושה חודשי פסילה של רשיון הנהיגה הצבאי והאזרחי, בניכוי הפסילה המנהלית, לצד חמישה (5) חודשי פסילה על תנאי למשך שנתיים וקנס בסך 500 ש"ח.
3. המערערת לא השלימה עם מידת העונש ומכאן הערעור שלפני.

גזר הדין של בית הדין קמא

4. בית-דין קמא הנכבד פירט את הטעמים שהביאוהו להשית על המערערת את העונש האמור:

"הנאשמת נהגה ברכב צבאי ותוך כדי נסיעה, בסמוך לשעה 16:00, החלה בנסיעה לכיוון מוצב כיסופים ולמרות שחשה בעייפות המשיכה בנסיעה ונרדמה... במסגרת השיקולים שנלקחו בחשבון... הודאתה באשמה, חסכון בזמן שיפוטי, עברה התעבורתי הנקי ונסיבות ביצוע העבירה".

טיעוני הצדדים

5. ההגנה עתרה תחילה, כי אורה על החזרת ההליך לערכאה קמא, על-מנת "להוכיח עובדות משמעותיות", שלא הובאו לפני בית הדין קמא. עם זאת, בפתח הדיון, הודיעוני הצדדים כי הגיעו להסכמה דיונית, שלפיה יש לראות את העובדות הבאות כמוכחות:

"ביום שקדם לתאונה, המערערת ביקשה להזיז פגישה שהייתה קבועה למחרת... בשעה 12 בלילה... ביום התאונה, נאמר לה... [ש] הפגישה לא תידחה... לכן המערערת נערכה לפגישה משעה 12 בלילה עד שעה 2 וחצי בלילה, וישנה עד שעה 6 וחצי בבוקר... בשעה 7 התחילה נסיעה ראשונה... בשעה 10 יצאה לנסיעה נוספת... בשעה 16:00 יצאה לנסיעה אחרונה של אותו היום... במהלך הנסיעה היא ביצעה התרענונות בשעה 17:10 בערך. שם אכלה ושתתה, במחלף ראש העין. עצירה זו נמשכה כ-20 דקות, לאחר מכן המשיכה בנסיעה, וחשה שוב בעייפות... עד שלבסוף נרדמה... במהלך הנסיעה היא הצטיידה במים, פתחה חלון, שמעה מוזיקה, ודיברה בטלפון בדיבורית".

6. בהתאם, עתרה ההגנה להקל בעונשה של המערערת. נטען, כי ניתן להיווכח שמידת התרשלותה של המערערת אינה מן החמורות, ודי בכך, בהינתן תוצאות התאונה ועברה הנקי של המערערת, כדי להצדיק סטייה מעונש המינימום שנקבע בפקודה. הוסיפה ההגנה וגרסה, כי רישיונה הצבאי של המערערת הותלה למשך 30 ימים, וכן, כי הוטלו על המערערת מגבלות פיקודיות, שבמסגרתן נאסר עליה לנהוג ברכב הצבאי שהוקצה לה מטעם הצבא, כתמריץ. לכן, בפועל, לא נהגה המערערת במשך 45 ימים בכלל, ובמשך 45 ימים נוספים, נהגה רק על-מנת להגיע ליחידה ולחזור ממנה. אשר על כן, ביקשה ההגנה כי אתחשב ב"ענישה הפיקודית" הזו, לשם הקלה נוספת בעונש הפסילה שהושת על המערערת.

7. מנגד, עתרה התביעה להותיר את גזר-דינה של הערכאה קמא על כנו. נטען, כי עונש פסילת המינימום, הקבוע בצד העבירה, בן שלושה חודשים, הוא הסף התחתון של מתחם העונש ההולם במקרים כגון אלו, וכי לא עלה בידי ההגנה להצביע על

נסיבות ייחודיות, אשר יצדיקו סטייה לקולה מעונש זה. לדידה של התביעה, הסיכון הגלום בעבירה מחייב הותרת העונש על כנו, אף אם הסיכון לא התממש במלואו. אשר לצעדים הפיקודיים, הוטעם, כי לא היה בהם כדי למנוע מהמערערת לנהוג על רכב "אזרחי" ולפיקד, אין בהם כדי להביא להקלה בדינה.

דיון והכרעה

8. אף שההגנה חזרה בה מהטענות לעניין התנהלותו של בית הדין קמא, בשל ההסכמה הדיונית שאליה הגיעו הצדדים, ראיתי לציין, כי לא נפלה שגגה מלפני בית הדין קמא ביחס לאופן ניהול ההליך המשפטי. עולה, **באופן ברור**, כי "ההליך המשפטי" הוסבר למערערת, טרם תשובתה לאישום. זאת ועוד, לאחר שהוקרא לה כתב האישום, ניתנה לה האפשרות להשיב לו באופן חופשי והדברים שמסרה תועדו בפרוטוקול. אשר על כן, אין בעובדה שהמערערת בחרה שלא לפרט נסיבות מקלות, לשיטתה, בנוגע לרקע שקדם לתאונה, כדי להצביע על כי קופחה הגנתה.

9. אשר לעונש שנגזר על המערערת, כשלעצמו, אין בו חומרה יתירה, משעסקינן בעבירה שפוטנציאל הסיכון הגלום בה ניכר, הן למערערת והן ליתר משתמשי הדרך. נסיבות המקרה מצביעות על כך שהמערערת ישנה ארבע שעות, נדרשה לבצע נסיעות רבות באותו היום, וחרף תחושת העייפות שאפפה אותה בחרה להמשיך ולנהוג, בכביש מהיר, עד שלבסוף נרדמה ופגעה ברכב אזרחי שנסע לפניו. משכך, ועל אף שלמרבה המזל, תוצאת התאונה מזערית, לא היה מקום, מטעם זה בלבד, כדי להצדיק סטייה מעונש המינימום הקבוע בפקודה (וראו: ע"ת/1/13 **התובע הצבאי הראשי נ' רס"ר לאל** (2013); ע"ת/5/18 **התובע הצבאי הראשי נ' סמ"ר פרי** (2018); ע"ת/56/16 **התובע הצבאי הראשי נ' סמל ח'ליל** (2016); ע"ת/44/16 **התובע הצבאי הראשי נ' רס"ן לוי** (2016); ע"ת/2/16 **התובע הצבאי הראשי נ' סרן שמואל** (2016)). גם בעובדה שהמערערת עצרה להתרעננות במהלך הנסיעה אין כדי להשליך על העונש במקרה זה, משהעצירה התבצעה כשעה ומחצה לפני קרות התאונה ולא בסמוך לה (והשוו: ע"ת/6/18 **התובע הצבאי הראשי נ' רס"ן מויאל** (2018)).

10. יחד עם זאת, משהובאה במהלך הדיון בערעור, בהסכמת התביעה, ראייה שלא עמדה לפני בית הדין קמא, המלמדת על הצעדים הפיקודיים שננקטו כלפי המערערת, שבמסגרתם נאסר עליה לנהוג, לחלוטין, במהלך 45 ימים, סברתי כי ניתן להתחשב בכך במידת מה, לעניין עונשה.

11. אשר על כן, ערעור ההגנה מתקבל, כך עונש פסילת רישיונות הנהיגה יעמוד על 60 ימים, אשר יימנו החל מיום הפקדת הרישיונות (17.6.2018). כמו כן, בנסיבות

המקרה, יש לקבוע, כי עונש הפסילה המותנה מכביד מדי ולפיכך הנני קובעת כי עונש הפסילה המותנה יועמד על שלושה (3) חודשים. אין שינוי ביתר רכיבי גזר הדין.
ניתן והודע היום, כ"ב בתמוז התשע"ח, 5 ביולי 2018, בפומבי ובמעמד הצדדים.

מאיה הלר, אל"ם

שופטת בית הדין הצבאי

ל ע ר ע ו ר י ם

חתימת המגיה: _____ העתק נאמן למקור

סרן קורל מכני

קצינת בית הדין תאריך: _____